

Jorge Bucay

ISPRIČAT ĆU TI PRIČU

»Ove priče
napisane su kako
bi pokazale put.
Pronaći skriveni
dijamant u dubini
priče zadaća je
svakoga
pojedinačno.«

OKOVANI SLON

"Ne mogu", rekao sam mu. "Ne mogu!"

"Siguran si?" upitao me on.

"Jesam. Ništa me ne bi tako veselilo kao da mogu sjesti pred nju i reći joj da mi je žao... Ali ne mogu."

Debeli je sjeo u položaj Bude na onaj grozni plavi naslonjač u ordinaciji. Nasmiješio se, pogledao me u oči i govoreći sve tiše, kao svaki put kad je htio da ga saslušam, rekao mi je:

"Dopusti da ti ispričam..."

Nije ni čekao da mu dopustim. Jorge je počeo pričati.

KAD SAM BIO DIJETE, obožavao sam cirkuse, a u cirkusu su mi se najviše sviđale životinje. Pozornost mi je posebno privlačio slon, koji je, kako sam poslije doznao, svoj djeci bio najdraža životinja. Tijekom predstave golema je životinja svašta izvodila novčićem, neuobičajena kombinacija veličine i snage... Ali nakon nastupa i neposredno prije dolaska na pozornicu, slon je uvijek bio vezan za malen kolac zabijen u zemlju, lancem koji je držao samo jednu nogu.

Osim toga, kolac je bio malen komadić drva zabijen jedva nekoliko centimetara u zemlju. Iako je lanac bio debeo i moćan, bilo mi je jasno da se životinja koja je u stanju iščupati stablo s korijenom, mogla s lakoćom osloboditi kolca i pobjeći.

Tajna mi je i dalje bila nejasna.

Što ga onda drži?

Zašto ne pobjegne?

Kad mi je bilo pet ili šest godina, još sam vjerovao u mudrost odraslih. Pa bih pitao učitelja, oca ili strica za taj misterij sa slonom. Netko od njih objasnio mi je da slon nije pobjegao jer je bio istreniran.

Postavio sam pitanje koje se samo nametalo: "Ako je istreniran, zašto su ga vezali?"

Ne sjećam se da sam dobio ikakav smislen odgovor. S vremenom sam zaboravio na misterij sa slonom i kolcem i prisjetio bih ga se samo kad bih susreo one koji su se katkad pitali isto.

Prije nekoliko godina otkrio sam da je netko, na moju sreću, bio dovoljno mudar da pronađe odgovor:

Cirkuski slon ne bježi zato što je vezan za sličan kolac još otkad je bio veoma malen.

Zatvorio sam oči i zamislio bespomoćna, tek rođena slona vezana za kolac. Siguran sam da je u tom trenutku slonić gurao, vukao i znojio se pokušavajući se

osloboditi. I unatoč svojim naporima nije uspio jer je onaj kolac bio prečvrst za njega.

Zamislilo sam kako je iscrpljen zaspao i kako je sljedećeg dana opet pokušao, i sljedećega, i sljedećega... Sve dok jednoga dana, jednoga za njegov život užasna dana, životinja nije prihvatila svoju nemoć i prepustila se sudbini.

Taj golemi i moćni slon kojeg vidimo u cirkusu ne bježi jer, jadnik, misli da ne može.

Urezala mu se u sjećanje ona nemoć koju je osjetio ubrzo nakon rođenja.

Najgore je što nikad više nije ozbiljno preispitao to sjećanje.

Nikad, nikad više nije pokušao iskušati svoju snagu...

“Tako ti je to, Demiáne. Svi smo mi pomalo poput cirkuskoga slona: hodamo po svijetu vezani za stotine kolaca koji nam oduzimaju slobodu.

Živimo misleći da ‘ne možemo’ učiniti gomilu stvari, jednostavno zato što smo jednom davno, dok smo bili djeca, pokušali i nismo uspjeli.

Učinili smo tada isto što i slon i ta nam se poruka urezala u sjećanje: Ne mogu, ne mogu i nikada neću moći.

Odrasli smo noseći tu poruku koju smo si nametnuli i zato se više nikada nismo ni pokušali osloboditi kolca.

Kad povremeno osjetimo verige i čujemo zveckanje lanaca, ispod oka pogledamo kolac i pomislimo:

Ne mogu i nikad neću ni moći."

Jorge je napravio dugu stanku. Onda mi je prišao, sjeo na pod ispred mene i nastavio:

"To je ono što ti se dogodilo, Demi. Tvoj je život uvjetovan sjećanjem na to da Demián koji više ne postoji nije mogao.

Jedini način da doznaš možeš li uspjeti jest da ponovno pokušaš, svim srcem... Svim srcem!"